

JULI

1943

BONDEN

DAGENS OPPGAVE

De seire som er vunnet av de allierte på Østfronten og i Afrika, og de bombeåtak som er rette mot industri- og trafikkcentra i Tyskland og Italia i løpet av siste halvåret har bragt en vending i krigens gang. Initiativet er overalt på de alliertes hender. I de nærmeste måneden vil det bli innledet krigsoperasjoner i Vest-Europa mot Tyskland og Italia med det mål å knuse den tysk-italianske krigsmaskinen, og befri alle de hærtatte land, blant dem også vårt eget land. De allierte regjeringene og stabene deres regner med at folkene i de okkuperte land er deres bundsforvanter. De helser med glede hvert åtak som alt nå gjøres for å svekke den nazistiske krigsmaskinen i de hærtatte land.

Vi veit at fienden etter hvert som det militære nederlaget rykker nærmere vil bli mere hemningsløs og rå i sin krigføring. Den tyske øverstkommanderende i Norg., general Falkenhorst, har erklært at de tyske soldatene vil kjempe om hver fotsbredd norsk jord og han truer med å legge alt i grus om de tvinges til å oppgi noe område. Men disse trusler skremmer oss ikke. Vi lyt se kienngjerningen kalt i øynene og bu oss på å ta opp kampen med fienden med samme hensynsløshet og brutalitet som han sjøl gjør bruk av. Bare ved slik aktiv innsats fra folkets side kan vi sikre fridom og fred og drive voldsmennene ut av landet.

I de fleste okkuperte land: Jugoslavia, Hellas, Polen, Holland, Belgia, Frankrike og Danmark har bøndene innsett hva situasjonen krever og reist seg til motstand. De har gitt det eneste riktige svar på Hitlers proklamasjon av den totale krigen: De nekter å levere rekvirerte varer, ødelegger depoter, erobrer våpenarsaler og sprenger transporter. Alle søker de å bidra til Hitlers nederlag og sin egen frigjøring. Men det samme venter de allierte at det norske folk vil gjøre, fordi de kjenner til at nordmennene i mer enn tre år har stridd med ære og hell uten våpen mot de tyske voldsmennene og deres leigesvenner i NS.

For ikke lenge siden, serlig under unionsstrida var rifla den gjeveste ting i bonden sin heim. Den hadde hedersplassen i stua, ofte hang den på veggen over senga eller den var festa til sengestolpa, finpussa og smurt. Når det kom meldinger om ufred som truet, satt far og sønner med rifla i hendene og betraktet den med rolig besluttsomt alvor, mens huslyden flokket seg kring dem, trygg og stolt. Det vart høgtid i heimen, alle følte veka av slektens og

folkets krav. Det var ikke rust på folkeviljen. Derfor holdtes geværet blankt. Alle var villige til å gi sitt liv for Norges fridom og sjølstende.

Den gang gjalt det å fri landet fra svensk overhøghet. I dag er oppgaven å fri landet fra de tyske nasistiske voldsmenn som har hertatt og plyndret

(Forts. side 4)

BONDEFRONTEN

Krigen er total. Og alle er med under ymse former. Talen om «nøytralitet» er lygna kapitulanten nyttar for å loyne at han er unasjonal. Anten firar vi for fienden og lyder han, eller so kjem vi i strid med han. Og vi tek del i striden på hans side, som er fienden vår om vi boyer oss og lyder og tener han ved arbeid eller levering. Fagre ord om å vera tru mot konge, land og folk er savisst ikkje årsak til å halde seg unna.

Utnyttinga av jordbruks- og skognæringsa i Noreg er eit element Hitler nyttar i krigføringa si, og det er nett som bønder vi har fatt den djevelske oppgåve å tene krigen til Hitler-Tyskland. Såleis har vi vårt frontavsnitt, vår del av den samla og mangslungne fronten, og der kviler vårt ansvar. Bøndene lyt difor stemme aktive fram i den nasjonale frontlinja og innleide stridstiltaka sine ved:

1. Å nekte etterkoma kvar einaste tvangsrekvisisjon av varor og råstoff, levera ut hestar eller utføra arbeidsyting. Hentar fienden det kravde ved hjelp av hermakt og vi ikkje kan hindre dette, lyt ein laga det så at dei stolne varone vert øydelagde der fienden har samlestasjoner eller opplagsstader.

2. Oppsamling av matvaror i kvar bygd for omsetnad til aktive folk i den nasjonale fronten og i militære formasjoner.

3. Å loyne og verge personar Gestapo jagar etter. Desse gjev ein husrom og mat. Dros om dei dysser ein ned, og er det fare på ferd, må dei få vita det.

4. Innsamling av penger i kvar bygd til eit sers krigsfond for illegalt arbeid og til å sto «Bonden».

For å føre gjennom desse oppgåvor er det naudsynleg i kvar bygd å skipa eit illegalt organ som legg til rettes og leider arbeidet. Ein set det ut i livet ved å velja ei nasjonalnemnd, sett saman av pålitande og rakryggja folk i bygda. Bygdenemndene lyt stå i nær føling med dei nasjonalnemndene som er i byene, slik at samarbeidet mellom dei nasjonale fridomskrefter i by og bygd vert trygda frå fyrste stund.

BONDESAMBANDET

Av «Norsk Jord» 12 januar.

Minister Fretheim skriver bl.a.:

«I denne forbindelse vil jeg nevne at vi i Norges Bondesamband vil at den hellige frivillighet mest mulig skal drive verket i organisasjonen. Innen denne rammen føler vi oss mest vel i vårt arbeid, og jeg håper at organisasjonen skal få så stor framgang i kommende år at dette program kan slås sterkere fast. Og med dette fremmer vi også fordragelighet og samhold.»

Herr Fretheim forsnakker seg. Frivilligheten gjør han betinget av at Norges Bondesamband får stor framgang i kommende år. Skriften ord riktig utlagt, vil dette si: Først skal bondene lokkes, trues og piskes inn i den av fascistene oppstilte kalvebinge (Norges Bondesamband) og så skal den «hellige frivillighet» proklameres. At herr Fretheim har latt seg kjope for å tjene den tyske imperialismes utbytningsplaner her i landet er en forbrytelse, men at han i den grad som her vil soke å frakjenne bondene de mest elementære æres- og frihetsbegreper, er en han mot det norske bondefolk.

SLIK SKAL DET VÆRE!

Norges Lærstyre regnet siste sesong med 2 mill. kaninskinn. Det kom bare inn 1-en-prosent av dette kvantum.

Dette er et eksempel å følge for alle som produserer i stort eller smått. Parolen er: Alle produkter til nordmenu. Unngå de nasikontrollerte omsetningsorganene — men driv ikke svartebørsager.

ROTTENE FORLATER SKIPET.

Tidligere statsminister Hundseid var en av de første som meldte seg i tysk tjeneste etter 9 april. Han mente vel han hadde sine gode grunner for det. Da han satt som statsminister i bondepartiregjeringa hadde han Quisling til forsvarsminister til denne på grunn av sine intriger måtte forlate regjeringa. Hundseid hadde sikkert all grunn til å frykte henv fra den kasserte forsvarsministeren, så han valte altså å innynde seg hos voldsmennene. Helt uten nasistiske sympatier var han ikke fra før så det salt ham neppe vanskelig å ta skrittet fullt ut.

Hundseid er fylkesmann og på siste fylkesting kom han med en rekke utfalelser som tydelig bare hadde en hensikt: at han ville bli arrestert. Hvilket han også ble. Men denne form for sluhet er det ingen som kommer til å bite på. Selv om Hundseid føler hvilken vei vinden blåser og som en annen rotte forsøker å forlate skipet, kan ingen provosert tysk arrestasjon redde ham fra konsekvensene av det landsforrederi han før har begått.

DET LIGG tungt og alvorlig arbeid bak ei illegal presse. Sla difor ring kring arbeidet og trygg avis. Still ikkje uturvande spørsmål, men syt for at alle bøndene i heimbygda får lese henne og støtt ho med pengar om du har rad til det.

JORDBRUKET I TENESTA ÅT FRIDOMEN

No lyt jordbruket tene den nasjonale fridomstriden. Vi vil også at arbeidet med jorda skal verta uti et så godt som mogeleg. All jord lyt nyttast til matauking ikkje til gagn åt tyskarane, men oss sjølv.

Prøv oppnå gode avlingar. Ikke minst når det gjeld froavlingar. Nutta ut arbeidskrafta mest mogeleg i jord- og gardsarbeid. Søner og døtter lyt ein prove få burt frå anlegga, frå industrien eller anna verksend, til anna arbeid om det er mogeleg.

Kvar som har hove til det, kan vola og gjera det gildare heime på garden når det gjeld hus og reiskap, turka ut myrar og øva anna gagnleg kulturarbeid. Driv kulturarbeid i skogen! Grøtte, så, plant og rydd! Arbeid på transportvegar. Alt som dreger arbeidskrafta bort frå tyske anlegg har mykje å seia. Still krav til arbeidsformidlinga om å få verkeleg dugande arbeidshjelp, t.d. ungdom i sin beste og kraftigaste alder, anleggsarbeidarar, veg- og bygningsarbeidarar, for det er net slike tyskarane vil nyte direkte i krigen sin. Kom med krav til forsyningssnemndene om hove til å bruke tilleggskvote av mjølk, kjøtt og flesk til middagsmat for leidt arbeidshjelp. Alt ein kan dyrke og lute unna for tyskarane er ein vinning. Kulturarbeid og vølingar har varande verd for oss. All arbeidskraft ein kan binde til jorda og skogen gjer tyskarane veikare.

ARBEIDSMOBILISERINGEN

Direktor Guldberg i Arbeidsdirektoratet har ytret missnøye med at det hittil er blitt utskrevet praktisk talt like mange til jord- og skogbruk som til den tyske auleggsvirksomheten.

Guldberg har gitt et direkte, personlig påbud til distriktskontorene for arbeidsformidling om at disse bare skal pålegge folk å ta arbeid i jord- og skogbruket hvis en legeundersøking viser at de ikke er skikket til anleggsvirksomhet.

Dette er nok et bevis for hvor likegyldig quislingene er når det gjelder landets forsyninger. For dem er det bare om å gjøre å hjelpe Tyskland i dets kamp, for å utsette den dag da de må stå til ansvar for norske domstoler. Men forredernes kamp er håpløs.

KJEM DU til Oslo må du være merksam på at Tivoli på Tullinlokka er skipa til av nasistane for å få pengar til verksemda si.

Berre tyskarar og quislingar gjeng dit. Alle bra nordmenn blokerar dette tivoliet like bra som Oslo Tivoli i fjor sumar.

Vi vil oss et land
som er frelst og fritt
og dette var land heter Norge!
Og har vi ikke det land ennå,
sa skal vi vinne det, jeg og du!

Per Sivle.

BOLSJEVIKSPØKELSET

Alle nordmenn uansett tidligere partistandpunkt og livsanskuelse har funnet hverandre i en urokkelig enhet i kampen for landets frigjøring og folkets rett til et sjølstendig nasjonalt liv. Med fortvilet anstrengelse søker Nazi-Tyskland med støtte av quislingene å sprengje den enheten. Særlig er det bøndene de legger sin elsk på. Platen i propagandagrammofonen deres veksler ofte, men i det siste har de drevet mest med spøkelset om «bolsjevismen» som vil ta jorda og heimen fra bøndene om Hitler skulle tape krigen.

Disse nasistiske røverne som har stjålet 500 000 kvkm jord fra de russiske bønder, søker å rettferdiggjøre sin forbrytelse med fraser om nødvendigheten av å befri de russiske bønder. Hvordan tar så de russiske bønder mot disse edle «befriere»? Jo, de kjemper mot innbryterne med et vågemot og en entusiasme både ved fronten og i baklandet så hele verden stusser i beundring. Kan slike bønder være treller, føler de seg skilt fra jorda, som eiendomsløse og rotløse i sitt eget land? Sjølsagt ikke. De kjemper for sin jord, sin slekt og sitt land som de elsker. De gir sitt liv for å verge det mot de nasistiske ransmennene. Slik handler de russiske kollektivbønder som nasistene framstiller som eindomsløse, rettsløse og lusete individer.

Kampen for å befri fedrelandets jord fra de tyske bandittene har utløst en sterk og heroisk patriotisme blandt de russiske bønderne. Den gir seg utslag på ymse vis. For et tid sia skjenket såleis en kollektivbonde og birekter Ferapont Gotovati ved Saratov, alle sine oppsparte midler til staten og ba om at de skulle brukes til bygging av et kampsfly som kunne hjelpe til å drive tyskerne fra sovjetjorda. Denne gaven ble opptakten til et skred av innsamlinger blandt bøndene i alle sovjetrepublikker med det mål å skaffe flere fly, tanks og andre stridsvapen til å knuse fienden med. Kunne slikt ha hendt hvis bolsjevismen hadde «tatt jorda» fra de russiske bøndene?

Det er naturlig at tyskerne og NS er redde for en stik kampånd. Bolsjevikfaren er stor — for tyskerne — men for oss nordmenn eksisterer den ikke. Likesom England og USA er Sovjetunionen våre allierte i krigen mot Nazi-Tyskland. Hver eneste tenkende nordmann forstår at de russiske soldatene på Østfronten setter livet inn ikke bare for sitt eget lands fridom og sjølstende. Derfor blir skremslene fra den nasistiske propagandagrammofonen uten virkning.

Ingen tror, til dømes, noe på bakvaskelsen om at Norges allierte, Sovjet-Unionen, har til hensikt å stjele Nord-Norge fra oss, fordi vi veit at både England og Sovjet-Unionen uttrykkelig har erklært at de ikke fører krigen for å vinne fremmed område. Når bakvaskelsen flynges ut av banditter som alt har stjålet både Nord- og Syd-Norge fra oss, virker den også nærmest latterlig. Like latterlig var

tyskernes forsøk på å få oss til å tro at russerne var menneskeeter. Den siste tyske gramofonskiva i propagandaen mot Norges allierte, Sovjet Unionen, er skjøna om de 12 000 polske offiserene som de påstår er blitt skutt og gravd ned av russerne i Katynskogen i Kviterussland. Det hadde vært rimelig om tyskerne hadde gitt forklaring på hvorfor likene av disse polske offiserene ikke ble sett opp av de forsultne russiske menneskene i stedet for å begraves i jorda.

Sannheten om de polske offiserer er ganske enkel. De fall i tyskernes hender i 1941 og ble myrdet av de samme tyske bandittene som med kaldt blod har myrdet hundretusener sivile personer i Polen etter okkupasjonen og som i Norge har myrdet hundrevis av gode nordmenn, hvis eneste forbrytelse besto i at de elsket sitt land og stred for dets frigjøring fra nasiveldet.

Ledelsen for nasipropagandaen i Norge ville gjøre klokt i å grave «bolsjevikspøkelset» i jorda så fort råd er. Det skremmer ingen. Vi nordmenn har nok med «nasistspøkelset» som vi daglig har for øye både med og uten uniform. Deres hender drypper av våre landsmenns blod. Men vi skal, enige som hittil, sørge for å gjøre vårt til å drive det ut av landet og at Norges jord befries fra nasipesten. Og det skal vi gjøre med samme kampvilje som den de russiske bønder og arbeidere viser i sin strid for å befri sovjetjorda fra Hitlers horder.

STILLINGEN FOR DE TYSKE BØNDER

Også i Tyskland var bondefolket omkring 1930 belastet med en svær gjeldsbyrde. «Vil dere bryte renteslaveriet, så gi oss makten», sa nasistene til bøndene. Og millioner av bønder ga dem sin stemme. Men hvordan er det gått? Den tyske nasipresse offentliggjør stillingen for det tyske bondefolk. 1932–33 var den samlede gjeld i tysk landbruk 13 milliarder 900 millioner riksmark. Oversikten for regnskapsåret 1940–41 viser at gjelden framleis var 12 milliarder 200 millioner mark. Det tyske bondefolk betaler ennå i dag 540 mill. mark i renter. Men selv denne ubetydelige nedgang (12 pst.) i gjeldsbyrden for det tyske bondefolk betyr heller ikke noen tilsvarende framgang eller økonomisk lettelse for landbruket. Tvert i mot, nasitidsskriftet «Der Deutsche Volkswirt» bekrefter den 11 des. 1942 at det tyske landbruk på grunn av krigen er gått tilbake: «Da fram for alt nødvendige nybygninger og nyanskaffelser i hoy grad må innskrenkes.» Og den som kjerner til gardsdriften vet hva dette betyr. Renteslaveriet fortsetter og driftsmullene forfaller.

De tyske nasister kan altså ikke engang innfri sine løfter overfor bondefolket i sitt eget land. Hva kan en så vente i de hærtatte land? Løftene overfor de tyske bønder er brutt, og på bakgrunn av denne kjennsgjerning kan en også bed inntre våre heimlige nasisters fraser om norsk bondereising.

GRUNNVOLLEN TIL ODELSLOVEN

Den juridiske rådgjevaren til Nasjonal Samling og tyskarane når det gjeld agrarlovgjevinga, Olav Lien, har i «Norsk jord» etter vore ute med ein artikkel som syner han ei lakei. Etter at han med varsemd ha vore inne på tanken om å brige noko i reglane for utøvinga av odelsretten, og tilrått at alle odelssøksmål bør kvile til krigen er slutt, skriv han i opphøgd patos: «Og i dag skjer det så mange misbruk i odelsrettens hellige navn at dens anseelse står på spill.»

Tenk det! Er det ikkje Lien som har gjort sitt til at all norsk jord, vassdragsrettar, gardar og hei-mar er lagde under tyskarane? Dei som i alle land tyner alt og alle. Og denne karen er bangen for odelsretten og «dens anseelse».

Saka er: Lien har til oppgåve å løyne sanninga for dei norske bøndene, den sanninga at odelslova som rettsinstitutt er småalen i og med okkupasjonen. Han og dei andre lakeiane for framand-veldet har ein oppgåve: Å vende synet å bøndene burt frå det som er hovudoppgåva: fridomstriden å folket vårt. Han veit nok betre enn han skriv, denne landssvikaren og demagogien. Han veit det han at odelslova vår er bygd opp på eit fastsett grunnlag, at ho kviler på den føresetnaden: bøndene er borgarar i eit nasjonalt, fritt og sjølvstendig land. Er dette grunnlaget bûrte, då er odelslova ein fiksjon — heile lovverket ein ruinhaug. Odelslova som ein røyndom kan ikkje etterreisast før tyskarane er drevne ut av landet.

KULTURFORSVARERNE

I en av de landsbyer som ble befridd av den russiske hær under den siste offensiven fortalte bøndene at de tyske okkupasjonstroppene hadde arrestert 140 av landsbyens innbyggere, gamle mennesker, kvinner og små barn og sperret dem inne i et hus som de helte bensin over og tente fyr på så alle brant inne.

Slike mordbrennere gir seg ut for å være forsvarene av den europeiske kultur!

DAGENS OPPGAVE

landet, trampet fridom og rett under føtter, som fengsler og myrder og ikke en gang skjems for å tvangsmobilisere folket til trelletjeneste for den nasistiske krigsmaskinen i strid med all folkerett.

Det er på tide å riste fornedrelsen av seg. Bondefylkingen må sveises sammen og reise seg til strid sammen med de andre lag av folket til vern om heim og land. Bondeungdommen fra skytterlag og idrettslag må gå i brodden og hevde bøndenes stolte tradisjoner fra Norges ærerie historie. Sindig og smidig, men urokkelig viljefast skal vi på ny skape «rifleringer», og organisere alle gode krefter som er villig til å gi sine evner og sitt liv for at den slekt som vokser opp skal få leve i et fritt og lykkelig Norge.

DEN NASISTISKE FRIDOMEN

«Vi vil en fri og selveiende bonde- og småbrukerstand» sier nasistene.

Hvordan tar denne fridomen og sjøleigeretten seg ut i praksis?

Den norske bond- og småbruker er ved offentlig kunngjøring (alltid med øyeblikkelig rettvirkning) og ved skriftlig melding gjort merksam på at han er fradømt retten til å bestemme over følgende:

1. Hvor mye han skal så av korn og rotvekster.
2. Mengden av såkorn pr. mål.
3. Antall mål som kan legges ut til eng.
4. Mengden av såfrø pr. mål.
5. Kvantum brødkorn av egen avl.
6. Antall liter melk til egen husholdning.
7. Antall kg. ull til egen husholdning.
8. Antall kg. kjøtt til egen husholdning.
9. Når han skal treske.
10. Alt salget av tømmer.
11. Kvantum tømmer som skal hogges.
12. Hva slags tømmer som skal leveres for salg.
13. Hvordan salgskontrakten skal være.
14. Hvor mange kg høy husdyra skal ha pr. dag.
15. Kjøp av husdyr.
16. Salg av husdyr.
17. Om han skal reparere sine bygninger.
18. Om han kan ta ut tømmer til eget behov.
19. Om han skal garve et skinn av eget husdyr.
20. Gjødsel av forskjellig slag til forskjellige vekster.

Alt dette og mera til er bonden forpliktet til å sende søknad om på særskilt skjema. Og for å «lette livsvilkåra» for bonden blir det uten videre bestemt følgende for ham:

1. Hvor mye han skal avle pr. mål av forskjellige vekster, f. eks. poteter og grønnsaker.
2. Hvor mye han skal ha for varene sine (seiv om det blir driftsunderskudd).
3. Hvordan han skal omsette varene.
4. Hvor mye varer tyskerne skal ha.
5. På hvilken dag og til hvilket klokkeslett de for tyskerne bestemte varer skal leveres og til hvilken pris.
6. Hvor mye forstoffer han skal utlevere, uten hensyn til egne foringsmuligheter.
7. Hva han skal lese.
8. Hva han skal tenke og tro.
9. Hvem han skal ha lov til å ha i huset.

Forsåvidt som bonden og småbrukeren er i stand til å bøye seg lojal for alle innskrenkninger og med hatten i handa fraskrive seg de mest elementære menneskerettigheter, gi avkall på disposisjonsretten over egen eiendom i hvilken som helst form og underkaste seg alle kategoriske påbud med eller uten tysk signatur — kan han forøvrig fritt og uantastet bu på garden og drive den. Hvis ikke — dømmes han etter tyske rettsbestemmelser.

Slik er den nasistiske virkeligheten. Vi har alle kjennskap til husmannsvilkåra i landet, og vi kjenner beretningene om livegenskapet i andre lands historie. Litt kjennskap har vi også til bedrageres løfterike, demagogiske programfiller. Men nasistene tar feil hvis de tror at bondefolket ikke kan se forskjell på frihet og framsteg og den svarteste reaksjon og tilbakeføring til forhistoriske trellekår.

BERRE NORDMENN SKAL LESA AVISA OG FYRST OG FREMST BONDENE!